

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՓՈՒՆՋԻ

ՊԼՏԻՆՔԱՐԱՆԻ

ԵՆՈՒՄՈՒՏՔԸ

Նախորդ թերթով, լրագրոյս աղ-
գային լրոց բաժնին մէջ հրատարա-
կեցինք թէ՛ պատրիարքական կոն-
գակ մը ելած է, որով Պատրիար-
քացոյն սնտուկին անձուկ ու ան-
գոհացուցեց Վիճակը կը ծանուցուի
Է ժողովուրդը կը հրաւիրուի մը-
տադիւր ու նշայապալ. վճարել աղ-
գային տուրքը. — 25—50—75 զրշ
Այս առաջին անգամ չէ, որ
Պատրիարքարանին նստուկին անձ-
կութիւնը կը ծանուցուի: Եւ աղ-
գայինն որոց վճարման համար յոգ-
սորներն կը կարողացուն:

Իւ այս անաշին անգամ՝ չէ, որ մեզ ալ պիտի դիտումք թէ՛ պէտք է բարեփոխել աղփային տրոց այժմայեան եղանակը, եւ փոխանակ 25, 50, 75 զրշ.՝ 3, 2, և 1 զրշ. սահմաններով աղփային տուրք սահմանել մայրաքաղաքիս մէջ Գլխաւոր դպրոց արուեալ աղփայնոց համար առանց հասակի խտրութեան, պայմանաւ որ՝ քահանայ հարք իւրեց հոգեւոր հովուութեան յատկացեալ ընտանիքներէն առնուն յանձնեն Պատրիարքարանի, իւրաքանչիւր ընտանեաց արուեալ անհատներու հաշուով ու կարողութեան արտիմանով:

Այս բարեփոխութիւնը՝ 3, 2 եւ 1 զրէ՛. արօց հաստատութեան աւազարկութիւնը՝ Սեբկիլէն էֆէն-տիի պէս լրջախօհ անձինք ի վեր հանած են, դանձման դերութիւնը ինքն ու արդիւնաւորութիւնը նը-լանակերպ, եւ միանշանայն պայ-մանելով որ ինչպէս է. Պոսոյ նոյն-պէս եւ գաւառաց մէջ ալ տայպէս գործադրուի, է. Պոսոյ եկեղեցի-ներէն՝ Բանջիեի, եւ գաւառաց աւաջնորդարաններէն՝ մուգարս ըս-ուած տուրքերը վերցնելով։

կարծեմք թէ՛ Պատրիարքարանի չիւանատան մէջ կա՛յ առաջարկեալ տրոց վերաբերեալ կանոնական ծրագիր, ինչպէս կան ուրիշ կանոնական ծրագրեր ա՛յ՝ առաջնորդական լինակաց բաշխման, եւ առաջնորդաց թոշակի կամ հատոյթի համար, կարելի չէ՞ հանել դրոսնէլ այդ-ծրագրեր, եւ քաղել դրոսեալերէլ օգտակար տրամադրութիւններն։

25, 50 եւ 75 դր., ազգային տը-
րոց բաշխման ու դանձման փորձն
եղաւ բազում տարիներէ ի վեր, և
յայտնապէս տեսնուեցան դժուա-
րութիւնք։ Ուստի ի՞նչ վրաս կայ,
եթէ բարեփոխութիւն մը ընդունե-
լի եւ փորձուի՝ առ այժմ մայրա-
քաղաքին ազգայնոց համար, եւ
ապա հետզհետէ գաւառացի մը
տարածուի՝ բարեկեցիկ գաւառնե-
րէ սկսելով։

Յուշաց Պատրիարքարանի տալիս-

կան 25, 50 եւ աւելի գումարաներով ազգային տարեկան տուրք հաստատած չէ, այլ միայն 6 զրշ, եւ այդ տրոջ համար ունի կանոնադիր Պէտք է անգամ մ'ալ այդ կանոնադիրը տեսնել ու անոր տրամադրուի՞նանք ծանօթանալ: Սուրահայտարիւրաբարձը շատ տարիներէ ի վեր այդ կանոնադրով կը վարուի եւ ցայդ փոփոխութեան պէտք տեսած չէ: Անշուշտ տեսած է փոքրաքանակ տրոջ բաշխման ու գանձման դրուուիթիւնն ու արդիւնաւորութիւնը:

Անխոհեմութիւն ըրած կրկամք
Եթէ՛ բազմաթամանակեայ, փորձա-
ռութեան հետեւինք, կամ՝ առա-
ջարկութիւններ, դիտողութիւն-
ներ ուրի ուրի քննենք:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

ԳՐԱՐԱՋԱՅ ԷՆ ՈՒՒԼ-ՇԵՅՐԱՆ, (ԿԻՆ-
միլիոնանէի վիճակ) 7 մայիս 1901:
— Դարձա՛յ գիւղի հայ բնակիչք՝
կրմիւլիսանէէ գաղթած և բնա-
կութիւն հաստատած են մի քանի
տարիէ ի վեր: Այս գաղուլթ՝ որ
8-9 տունէ բաղկացեալ է, ունի երկ-
սեռ վարժարան, Ուսումնասէր ժը-
նոքը օրապահկիէ խլելով՝ կը վճա-
րեն դասատուին որոշեալ թոյակը
և կանգուն կը պահեն այդ հաս-
տատութիւնը ըստ կարողութեան
չափու: Եկնընդի բնաւ չկայ, և այս-
ալ կը վերագործն ժողովրդի սա-
կաւորութեան և նիւթական անձկու-
թեան: Թէև 1 ժամ հեռաւորու-
թեամբ Ուիլիշէյրան կոչուած գիւ-

դը կայ մի եկեղեցի՝ սակայն ունդերթալ և հոգեհորապէս մխթարութեալու համար, երբեմն դժուարութիւններ կը պատահին՝ Այս գիւղի բնիկներէն՝ Պայաճեան Սարգիս և ինքնապետ աղայք (Ա. Պ. Աւաճ՝ փոխ և նոյն ատեն աղքատացեալ է) վերջինը տեղւոյն և կեղեցւոյ ըստ ինքեան ժողովական ընտրուած է) կարծես՝ եկեղեցին իրենց սեպհականած են. եթէ ոչ գեն՝ կը բանան դուռը՝ ապա թէ ոչ բան չկայ։ Բարեկենդանի մէջ յիշեալ աղքատացեալը՝ չեմ գիտեր՝ ինչ պատճառաւ բարեկենտրով տեղւոյն Արժ. Տ. Տաճատ քահանային՝ գաւաղանով և հայհոյութեամբ եկեղեցւոյ մէջ վրան յարձակէ և խորհուրդը խափանելով՝ ամէն տեսակ անարգական խօսքեր ըսած է։ Մինչդեռ կիւսիլխանէ-ցիքս իրը անպատեհ վարմունք

նկատելով՝ պայտպանողական մի-
ջոցով քահանային սիրտը դռակ է կը-
փակեմք, միւս կողմանէ կը լը-
սենք թէ դժուարութիւններ պիտ-
ի յարուցուին մեզ դէմ: Սխառ-
տիկ Ս. Չատուրի արարեց թիւներէ
է մխիթարութենէ զրկուեցանք, յի-
շնլով Աւետարանի այն պատգամը
թէ՛ « փակի՛ր և թագի՛ր մինչև
կէտցէ բարկութիւն Տեառն »: Սխա-
կէտը կրօնական ժողովոյ՝ նկատու-
թեան կը թողուի: Մ. 2.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սէլանիկի աղգայինք՝ կառավարու
թեւնէն արտօնութիւն ինդերեր
հն հկեղեցի և վարժարան շինելու
համար:

— Պայադիրի վրձակը կարնոյ վիճակին հետ միացունել առաջարկէ Ը. Ներսէս քահանայ Գալթերունի սակայն կրծակախ ժողովը մերժել է՝ օգտակար չհամարելով այդ աջարկութեան դժբաղդուն թիւը :

— Էնկիւրիի մէջ, առաջնորդա-
կան տեղապահ Գեր. Տ. Պետրոս
վարդապետ Ներկարարեան՝ ո՛չ մի-
այն կրօնական ու ֆաղաքական ժո-
ղովմբ է, այլ և Վանթիէի խորհուրդ
կազմը է։ Աղբայրն կեդրոնական
վարչութիւնը, առ որ տեղեկա-
դրուած է այս ժողովոյ ու խոր-
հրդոյ ընտրութիւնը՝ վաւերացման
համար, թերեւ յիշելով թէ կեդ-
րոնական վարչութիւնը դեռ Վա-
նթօրէից խորհուրդ չունի, այսուհե-
հետեւ ընտրէ ազգային ընդհանուր
վանթօրէից վերին հսկողութեան հա-
մար ։

— Զորքորդը բառիճանի Օսմանիյի պատուանշան տրուեցաւ՝ Բաթրաշ օսմանեան հիւպատոս Պաղտատրեան Արամ, և Սյա-Մալրայի վոյսհիւպատոս Մաժակեան Յովհաննէս Է-ֆէնտինեը :

— Արարատականի Հայոց ա-
ռաջնորդ. ընտրեալ Տ. Արիստակէս
Երկրպետ Սեդրակեան՝ հրաժա-
րագիր մատուցեր է Էջմիածնի Ս.
Հայրապետին:

— Կրօնական ժողովո՞ւն, այս երեքը պիտի չկրցաւ չարախախտել նրանք ընե՞լ ժողովականաց մեծ մասին բացաղկալութեան պատճառաւ։

Ներկալ զսնուհւր ես միայն առաջին եւ երկրորդ առեհնապետ Սըրբազաններն։

— Խումաների վախաց քաղաքի
ազգային եկեղեցւոյ համար՝ երեք
անգամով նոր հոգաբարձութիւն
երկ կազմուեւեր, եւ ըստ տեղական
օրինակ՝ քաղաքապետութենէն վա-
ւերացուեւեր է։ Վաւերացաւ Պատ-
րիարքարանէ ալ։

— Այս տարի, կայսերական քաղաքային բժշկական վարժարանի 23 չլիանաւարացի չորսը՝ մեր աղջականներէն են. — Նշանեան Յովհաննէս, Սարիմեան Միսակ, Ճէվահիրճեան Լեւոն եւ Սաչլեւեան Կարապետ էֆենտիներն:

— Առաջնորդական ընտրելիացյա՜նկ ու հրահանգ ղրկուած է՝ Սամսոն, Գիդի, Ուրֆա, Տխարպէքի եւ ուրիշ թափուր վիճակներ:

— Թէեղծայիտի Ս. Սարգիս եւ կեղեցւոյ մէջ, նախորդ ամսոյ 19ին, Յովաննէս Այվազովսքիի մահուան տարեգարծի օրը, Պատարագէ հոռքը հողհհանդստեան պաշտօն կատարուեր է հանդուցեալին գերեզմանին վրայ, ի ներկայութեան քաղաքատէրոյն, բարձրաստիճան ան-

ճանց, բաղմամբիւ ժողովրդեան, և
համահուն վարժարանին աշակեր-
տաց, աշակերտուհեաց ու ուսուցչ-
չաց։ Այլա ճաշ տրուեր է քանի մը
հարիւր անձանց։

— Նոր Նախիջևանէ գրուած է
[ԺԷ] Թեմկն առաջնորդը շնորհակա-
լութիւն յայտնեց Նոր Նախիջևանի
Հայոց Բարեգործական Ընկերու-
թեան, որ որոշէր Է 10000 ռուպլ
տալ հոգևոր քաղաքացի շինութեան
գործին համար:

— Նիկոլոյի լոյ Պարտիզակ գիւղը
քահանաներէն Տէյրովնէն 8
Մեհրովլի՝ ամսոյս 11ին վախճանե-
ր հետեւեալ օրը օծման ու յուղար-
կաւորութեան հանդէսը կատար-
ուե՛ր է, Հանգուցեալն՝ բազում
ժամանակ, գիւղին՝ վարժարանին
մէջ եկեղեցական երաժշտութեան
դասախօսութիւն բրած էր:

— Տնտեսական Խորհրդոյ ան-
դամ ընտրուեր են՝ Ասլանեան Գե-
որգ, Շիրինեան Միհրան և Տան-
ձիկեան Սարգիս Էֆենտինեան։

— Երկնայի նորընտիր Քաղաքական ժողովը վաւերացուեր է։
— Քաղաքական ժողովոյ կողմա-

յանձնուեր է՝ ուսուցչաց ու ուսուցչուհեաց համար հաստատելով Օգնութեան Մնտուկի կանոնագրով քննութիւնը:

— Հիւանդանոցի պատուարժան
Հոգաբարձու թիւնը միջոցներ կը
տնօրինէ՝ ընդհանրացունելու հա-
մար սիկառի թղթին կիրառութիւ-
նը, և արդիւնաւորելու համար
ինչպէս ի սկզբան էր։

— Օսմանեան անկեւանոցի Հայ պատապարեալք՝ Պատրիարքարանէ ինդերեր են որ տեղւոյն Հայ մատ-
րան մէջ ամէն օր ժամերգութիւն
կատարուի։

— Երկրորդ աստիճանի Օսմանիյե պատուանշան տրուեցաւ՝ օտար լըրագրութեան դիւանի օգնականներէն փափաղեան Սիմոն Էֆէնտիի:

— Տիգրիսի մէջ մասնատուով մը
կազմուեր է՝ Աղանեանց Տ. Գիւս-
Աւագ քահանայի գրական գոր-
ծունէութեան 25 ամեակը ընտա-
նեբար տօնելու, և նորա գործոց

Հրատարակվել թվիններն ապահովել
լու համար, Մասնաժողովն հրա-
ւիրագիր ղրկեւ է գրական անձանց
— Մանջըլըգի ազգայնոց հոդե-
ւոր հովիւի եւ տեղւոյն որդանոց
տեսուէլ կարգեցաւ Տ. Եղլւն քա-
հանալ Աճճիւն, Պատրիարքարանի

որոշումներ, եւ այս որոշումն էլ պաշտօնէ հաղորդեցաւ որոց անկ է Ոսկ քահանան նոր ձեռնադրուած է Երկու շաբաթ առաջ, լրագրոյս մէջ հրատարակեալ նամակ մը, որ կիրակիէ գրուած էր, բաւական պարագայիւր զհնացուցիչ ծանօթութիւններ տուած է անոր ձեռնադրութեան եւ կենաց վրայ, եւ բացարձակ զրպարտութիւն համարած էր՝ ուրիշի մը վկայականը դադարեցն առած եւ քահայայ ձեռն

նադրուած ըսվաւն զրոյցը, որ հը-
րատարակուած էր լրագրաց մէջ:
Արդ Պատրիարքարանն ալ քննած
ու ստուգած է թէ՛ արդարեւ զըր-
պարտութիւն է: Տ. Եղիա ԱՏէկեան
քահանայ ձեռնադրուած է ամե-
նայն օրինաւորութեամբ, ուսեալ
անձ: Ի՛նչ, եւ քահանայական կար-
գի ու կոյման արժանի ըստ ամե-
նայն: Կը շնորհաւորենք ԱՏէկեան
Տ. Եղիան:

— Ձմիւռնիոյ Առաջնորդ Դեր. Տ. Մեղիքսեդէկ Սրբազան՝ մասնաւոր հրահելով ներկայ գտնուեր է տեղւոյն զերմանական որբանոցի տարեկան հարցաքննութեան, և ուշագործեամբ հետեւելով հայերէն լեզուի քննութեանց՝ գոհ եղեր եւ յորդորեր քաջալերեր է ուսուցչները։ Այս որբանոցին մէջ պատճապարկաց թիւն է 150ի ցափ, մեծ մասն՝ հայ բողոքական։ Ուսանողքը կը խօսին գերմաներէն ու հայերէն լեզուներ, Գահանայ մը կիւրակէ օրերը կ'երթայ՝ բարոյական խրատներ կուտայ։ Հանդէսին մէջ հայերէն ու գերմաներէն երգեր են ուսանողք։

— ԳՈՐՈՂԵՆԴԵՆԻ ԵՐԻՄԱՍԱՐԴՔ
ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՐԻ 12 շԱՅԻԼ ՀԵՐ
ՈՒԻՐԻԵՐ ԵՆ ԽԵՂՈՅՆ ԵԿԵՂԵԿՆՈՅՆ
ԱՅՆԵԳԱՆԵՐՆ ԱԼ ՆՈՅՆ ԳԻՒՂԵ ՔԱՆԻ
ՄԻՆ ՄՈԼԻՆԱՅՔ ԵԿԵՂԵԳԱԿԱՆ ՎԳԵԱՍՈՒ
ՆԵՐ ՆՈՒԻՐԱԾ ԷՆԻՆ:

— Այտընի ազգային վարժարանի ուսուցիչ Վարժապետեան Անդրանիկ էֆէնտի հետեւալ տեղեկութիւնն հաղորդեց է իգիւրի Արեւելեան Մամուլի:— «Ասկէ մի քանի ամիս առաջ Մէջաբիֆի յանձնաժողովը, որուն նախագահն է Այտընի Պատմական Ատեանի երիտասարդ և լուսամաս նախագահ էփոմը Լուիֆ էֆէնտի, պատուական գաղափար

մը կը յղանայ՝ Այտալի և շրջակայից բոլոր հասարակութեանց ուսանողներուն ընդհանուր հանդէս մը պատրաստելու: Ամսօրս 4/17ին մեծ շքեղութեամբ և օրինակելի

կանոնաւորութեամբ տեղի ունեցաւ
այդ հանգեւոր՝ Թովե- Եւթաղը կոչ-
ուած ընդարձակ սարահարթին վը-
րայ: Առաւօտուն երկաթուղը
կայարանին ետեւը գտնուող ընդար-

ճակ հրապարակին վրայ Ժողովուրդ-
ցան բոլոր հասարակութեանց դրպ-
րոցի աշակերտները, որոնց թիւը կը
հասնէր մօտաւորապէս հազար ութ
հարիւրի. հանդիսի կարգադրե-
լաւորածին իրով շնորհալի եղան-

ժամանող դպրոցականներն և ուսուցիչները՝ յիշող թուրք, հայ, յոյն և հրեայ չորսական աշակերտ ձեռք ձեռքի տուին և թափոր մը կազմեցին՝ որուն առջևէն կ'երթային ջանի մը ոտսիկաններն որոնց կը հետևեր տեղւոյս յունաց ֆիլ-արմոնիստ ինքնուրուիկ նուազածուաց խումբը՝ իր ետին ունենալով ուսանողներու խումբը՝ բազմաթիւ գեղեցիկ դրօշներով զարդարուած և թափորը կարգապահօրէն աստուծոյ

ժարանին մէջ կ'աւանդուի, ուր՝
ճարտարապետական ճիշդ զարգա-
ցած է արդէն: Նկատող աչք մը ե-
թէ դիտէ սոյն վարժարանի արտա-
քին երևոյթը, կրնայ ճշմարտեւ մէ-
ջի գասաւանդութիւնը: Ճարտա-
րապետութիւնը իւր մէջ կը պա-
րունակէ նաեւ արուեստական բա-
նաստեղծութիւններ: Զարգացած
ճարտարապետ մը՝ խորհելով՝ կրնայ
ամենագնացիկ և յիշատակելի
գործեր շինել, զոր եթէ մէկը
նկատէ՝ կըսէ թէ անոր մէջ ճար-
տարապետական բանաստեղծու-
թիւններ կան: Սակայն մէկը ճար-
տարապետութիւնը միայն տեսա-
կանապէս ուսանելով չկրնար հմուտ
ճարտարապետի նման կարեւոր գոր-
ծող ձեւաւորել: Թէեւ գծագրու-
թեան մէջ անթերի կըլլայ, բայց
աղիւս մը ուրիշ աղիւսի հետ կցելու
կերպէն անտեղեակ կը մնայ, ուս-
տի՝ ըստ իս՝ աւանակներն հետ գործ-
նականաւ ալ ուսանել անհրաժեշտ է:
Ե. Գ.Ս.ՅԱՆՍՆ

ՎԵՊ ՄԸ

ՇՆԻԿԸ

ԿԸ ՀԱՇՏԵՑՈՒՆԷ

Տիկին Լապորտէ առ մայրն.

Սիրելի մայրիկ

Այժմ հարկադրուած եմ յայտնել
հըշտութիւնը, զոր չհամարձակեցայ
երեւան հանել, չպատասխանելով
անցեալ օր ի նիս ուղեւորութեանդ
ատեն առ իս ուղղած դորովայնի
հարցմանցը: Անշուշտ՝ ձեր ուշա-
գրութիւնն ալ գրաւած է ամուսնոյ
այն ճարտարութիւնը, զոր ունի՝
կանանց սիրտն առ ինքն գրաւելու
համար: Համոզում գոյացնելու հա-
մար բաւական է՝ զինքը քառորդ ժա-
մարհի մը մէջ տեսնել: Սքանչելի
փափակարութիւնը, ճարտարա-
հիւս զուարճաստութիւնը, առ կա-
նայայ յարգական վարմունքը՝ զիս բո-
լորովին առ ինքն գրաւած կապած
էին, առաջին անգամ ներկայանա-
լու ատեն: Այդ սէրը կրնայ պատ-
կեցաւ մեր ամուսնութենէն ետքը.
ինքն ալ շատ կը սիրէր զիս. վրա-
տահ էի անոր սիրոյն վրայ: Սա-
կայն մեր ի փարիզ վերադառնա-
լէն ի վեր՝ ամուսնին ժանձն տակաւ
առ տակաւ սկսաւ բաժնուիլ ինչ.
չեմ կրնար այս բաժանման ո՞ր եւէ
պատճառ գտնել. մեր մէջ տեղի
ունեցած չէ ինքիւր մը, դժուո-
թիւն մը. երբեք չվշտացուցինք
մէկը մէկ: Բայց կըզգամ թէ՛ իմ վը-
րաս նախնի սէրը չունի. այն ժա-
մերը՝ որ առաջ ինձի հետ կ'անցու-
նէր, այժմ դուրսը կ'անցունէ: Ահա
այն է, որ չափազանց նեղութիւն
կուտայ ինձ. ակումբները կը յա-
ճախէ. գնտախաղէ եւ այլ դը-
մանքներէ հաճութիւն գոհութիւն
կըզգայ. առաջ մտքէն անդամ չէր
անցուներ այս բաները, որովհետեւ
զիս կը սիրէր: Երեկոյ մը, առաջին
անգամ, ընթերցէն ետքը, երբ տու-
նէն մեկնեցաւ՝ գնտախաղի մրցման
մը ներկայ գտնուելու պատճառաւ,
թէպէտ շատ նեղութիւն զգացի,
սակայն չկըցայ բան մը ըսել, վա-
սըն զի ծիծաղելի կըլլար՝ եթէ
ըսէր թէ կին մը գնտախաղի մրց-
ման ներկայ գտնուիլ կ'արգիլէ ա-
մուսնոյն: Գնտախաղէ ետքը ըսաւ
թէ՛ երաժշտական ակումբները, նը-
ռադահանդէսները կ'երթայ: Երբ
նոսրագոյնութեան վրայ խօսեցաւ,
մակաբերեցի թէ ուրիշ գաղտնիք
մը կայ, որովհետեւ քաջ գիտէի
թէ ժան բնաւ չէր սիրեր նոսրագ-
ծութիւն, Այդ գաղտնիքն էր՝ այլ
եւս չսիրել զիս. թէեւ չըզգացուներ

թէ՛ ինձի հետ ամուսնանալուն հա-
մար զըջացած է, սակայն նկատե-
լով ինձի հետ ժամանակ չանցունե-
լը՝ կը հասկնամ թէ՛ ինձ վերա-
բերեալ բաներն այլ եւս կարեւո-
րութիւն չունին իրեն համար: Այժմ
մեր կենսակցութիւնը կը նմանի եր-
կու օտարականաց կենսակցութեան:
Հասարակաց առջեւ շատ սիրալիր,
շատ համակիր ամուսիններ կը հա-
մարուինք, բայց ճիշդը՝ ես միայն
ճաշի ժամանակներ կը տեսնեմ ա-
մուսնինս. ճաշէ ետքը սենեակի կը
քաշուիմ՝ ուրիշին չերեւայով տը-
տասուելու համար: Ժան որպէս
թէ բարեկրթութեան պարտաւո-
րութիւն մը կը կատարէ, — Աստ-
ուած հանգիստ տայ սիրելիս՝ ըսե-
լով կը բաժնուի ինչ. Այս խօսքին
մէջ անգամ սիրոյ հետք մը չկայ:
Ես որչափ առաջ նոյնչափ եւ աւելի
այժմ կը սիրեմ զինքը, եւ այս
պատճառաւ երբեք չեմ կրնար հան-
դուրժել այս զրկման: Վերջապէս
համոզուած եմ թէ՛ ուրիշ կին մը
գրաւած է՝ ամուսնոյ սրտին մէջ
իմ գրաւած անգամ: Եւրոպայի
ընկերացս սին՝ օրիորդ Օպրէ, անց-
եալ օր ինձ այցելեց, վերահասու
եղաւ իմ վիճակիս, զիս հարկա-
դրեց յայտնել ամէն բան. ըսաւ. —
«Եթէ ես քու տեղը ըլլայի, այս-
պէս առանձին արտասուելով չէի
մնար. կը քննէի ամուսնոյ վար-
մունքը, եւ եթէ հարկ ըլլար՝ մի-
շու ինչ ամուսնալուծումն կը սկս-
հանէի. քեզ նման մանկամարդ ու
գնդեցիկ կին մը ինչո՞ւ արտասու-
ելով անցունէ կեանքը. ափսոս չէ՛
քեզ »: — Ահա այսպէս խօսեցաւ
օրիորդն. բայց ես կը սիրեմ ամու-
սնինս. չեմ ուզեր քննութեան են-
թարկել անոր վարմունքը. ինչ՞ կըլ-
լայ վիճակս, եթէ քննութեամբ ըս-
տուգեմ թէ ուրիշ մը յարած է:
Ահաւասիկ այսպիսի շփոթ կացու-
թեան մէջ եմ. մայրիկ, դու փոր-
ձառու ես. միշտ մը ցոյ՛ր ինձ,
ըսէ թէ՛ ինչ ընել պէտք է՝ հոգիս
աւելի սիրելի եղող ամուսնոյս սի-
րոյն արժանի ըլլալու համար:»
Աղջիկդ Մասին

Տիկին Լապորտէ առ մայրն

Սիրելի մայրիկ

Կը գանգատիս՝ վերջին նամակիս
մէջ իմ վիճակիս վրայ չգրելուս հա-
մար: Այն նամակս յատկապէս
էի Բամպո ընտանեաց պարահա-
դէսին, նոր հրատարակեալ վէպի-
րու, նոր թարգմտութեանց: Այս-
պիսի նիւթերու վրայ խօսած էի՝
ցաւերս մոռացութեան տալու դիտ-
մամբ. սիրտս չհաճիր վշտացնել
զքեզ ալ՝ ամէն ատեն վիշտեցա
պատմելով: Սակայն անհրաժեշտ
հարկ կը համարեմ հաղորդել քեզ
մտերս պատահած դէպք մը:
Ամուսնինս՝ ժան քանի մը շարժե-
ի վեր մտադրաւ եւ մինչեւ աստի-
ճան մը վշտակիւր կ'երեւէր. դէմ-
քին վրայ անձկութեան նշաններ կը
տեսնուէին. ինձի հետ վարմանց
մէջ ցրտութեան պէս բան մը կ'ը-
գայի. վերջապէս երեք օր առաջ
հիւանդանալով՝ անկողին ինկաւ:
Հիւանդութիւնը վտանգաւոր չէ.
անկարելւոր ինֆլուէնցա մը. բայց
բժիշկը չի՞թոյլարեւր սենեակէն
դուրս ելնել: Երէկ ցերեկի ճաշէն
ետքը ժան ըսաւ ինձ.
— Մտաւն, օգը լաւ է այսօր.
Քիչ մը դուրս կը հանեմ Թիֆլիս.
Եթէ այսպէս օրերով սենեակին
մէջ պահուի՝ ան ալ կը հիւանդա-
նայ:
Թիֆլիս ամուսնոյս շատ անգամ
հետք պարտցուցած չնկնէ է. գանգ-

րագեղ անասնիկ մը. ժան շատ կը
սիրէ զանի. սակայն ես չէի սիրեր
թէպէտ խելացի անասուն մ'է.
Ինչպէս կրնամ սիրել՝ երբ կը դի-
տեմ թէ՛ ժան առաւել զանի կը
սիրէ քան թէ զիս:
Ամուսնինս երբ ուզեց որ դուրս
հանեմ, Թիֆլիս զգալով թէ իւր վը-
րայ կը խօսուի, տեղէն ելաւ՝ դը-
րուիւր ամուսնոյս ծնկան վրայ դը-
րաւ:
— Եւս լաւ, ըսի:
Ժամը շին ատեններն էր. իսկոյն
հագուեցայ. Թիֆլիս առի՛ դուրս
ելայ, ուղեցի չուան մը անցունել
չնիկին վրին ու բռնել, բայց տես-
նելով որ հանդարտիկ կը հետեւի
ինձ, դժացի ու ազատ ձգեցի. Թի-
ֆլիս այս պտոյտէն շատ գոհ կ'երե-
ւէր. անցանք Հոսան հրապարա-
կէն. երբ հասանք անգղիացի բա-
նաստեղծ Եֆըսթիւր արձանին տե-
ղը, Թիֆլիս սկսաւ երթալ դէպ ի
Մէսին պողոտայն. որովհետեւ ես
դէպ ի ուրիշ փողոց մը երթալ կ'ու-
զէի, կուցի չնկնի, սակայն չէր
հնազանդէր. երբեմն երթեմս հե-
նական կերպով ինձ կը մօտեւար,
եւ ապա դարձեալ կը շարունակէր
իւր ճամբան. անցորդը կը տեսնե-
ի իմ իրարանցումն, և ունեւ կը-
սէին:

— Թիֆլիս կը կուչէ. ինչ գեղեցիկ
անուն:
Ուրիշներ մեզ կը հետեւէին տես-
նելու համար թէ չնկնէ պտուի վե-
րադառնալ, թէ ոչ. ես շատ կը
բարկանայի. կըսէի ինքնին.
— Անպիտան չնիկ... Եթէ զքեզ
անգամ մ'ալ դուրս հանեմ, թո՛ղ
Մատեն չըսեն ինձ:
Շնիկն անցաւ Մասին հրապա-
րակէն. երբ տեսաւ որ իրեն կը
հետեւիմ, սկսաւ հանդարտիկ քայ-
լել. հասանք Մօնօն պարտէզին
դուռը. այն ատեն դէպ ի ալը
դառնալով՝ մտաւ Լիզլոյն փողոցը.
Հարմարեցաւ տեսնելով այս ընթացքը.
Կասկած չկար թէ չնիկը դէպ ի ի-
րեն ծանօթ ճամբայ մը կը դիմէր:
Այժմ տես Վիլիս փողոցն հա-
նելուս պէս՝ հոտոտեց տան մը
դրան առջեւի հոդը. ապա սկսաւ
աճապարանք ելնել սանդուղքե-
րէն վեր. իրեն հետեւեցայ սրտա-
տրոփ. Թիֆլիս եւս մինչեւ երկրորդ
յարկը. անդ դուռ մը մագլցեց.
Դուռը բացաւ մանկամարդ տիկին
մը: Դոր յառաջագոյն տեսած էի
քանի մ'անգամ. Տեսնելուս պէս՝
բերնէս ոգետանջ ձայն մը բորբա-
ւան ալ սոսկալի ձայն մը հանեց,
յետոյ դուռը գոցուեցաւ. ճշմա-
րիտ՝ սանդուղքներէն իջնելու ա-
տենս՝ գրէթէ մեռած էի...

— Թիֆլիս կը կուչէ. ինչ գեղեցիկ
անուն:
Ուրիշներ մեզ կը հետեւէին տես-
նելու համար թէ չնկնէ պտուի վե-
րադառնալ, թէ ոչ. ես շատ կը
բարկանայի. կըսէի ինքնին.
— Անպիտան չնիկ... Եթէ զքեզ
անգամ մ'ալ դուրս հանեմ, թո՛ղ
Մատեն չըսեն ինձ:
Շնիկն անցաւ Մասին հրապա-
րակէն. երբ տեսաւ որ իրեն կը
հետեւիմ, սկսաւ հանդարտիկ քայ-
լել. հասանք Մօնօն պարտէզին
դուռը. այն ատեն դէպ ի ալը
դառնալով՝ մտաւ Լիզլոյն փողոցը.
Հարմարեցաւ տեսնելով այս ընթացքը.
Կասկած չկար թէ չնիկը դէպ ի ի-
րեն ծանօթ ճամբայ մը կը դիմէր:
Այժմ տես Վիլիս փողոցն հա-
նելուս պէս՝ հոտոտեց տան մը
դրան առջեւի հոդը. ապա սկսաւ
աճապարանք ելնել սանդուղքե-
րէն վեր. իրեն հետեւեցայ սրտա-
տրոփ. Թիֆլիս եւս մինչեւ երկրորդ
յարկը. անդ դուռ մը մագլցեց.
Դուռը բացաւ մանկամարդ տիկին
մը: Դոր յառաջագոյն տեսած էի
քանի մ'անգամ. Տեսնելուս պէս՝
բերնէս ոգետանջ ձայն մը բորբա-
ւան ալ սոսկալի ձայն մը հանեց,
յետոյ դուռը գոցուեցաւ. ճշմա-
րիտ՝ սանդուղքներէն իջնելու ա-
տենս՝ գրէթէ մեռած էի...

Կեդրոնատեղի, Պէրպէրեան Տը-
պարան, Էսկի Զապիթի ճատտէսի
թիւ 61:
Գին 8 դրո.
ԿԻՆՆ՝ ԻԲԲԵԻ ՕՐԻՈՐԴ
ԿՈՒՍՈՒՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ՄԱՐՄԱՆԿԱՆ ՈՒ
ՀՈԳԵԿԱՆ ԱՌՈՂԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ
ԻՆԲՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏ-
ՐԱՍՏՈՒՄ
Հեղինակ. ԲՐՈՅ. ՀԵՆՐԻՍ ԳԻՆԵՔԷ
Գերման նշանաւոր բժիշկ մատե-
նագրին ընտրեալ գործերէն
մէկն է այս գիրքը, որ այժմ նա-
ղիկեան էֆէնտիկ թարգմանու-
թեամբ կուգայ իւր պատուաւոր
տեղը բռնել մեր առողջաբանական-
բարոյական հրատարակութեանց
մէջ: Գերման հասարակական
տեղի գտնէ իւր փիլիսոփայական ու բա-
րոյական զարգացումը ինքնակը-
թութեամբ ձեռք բերելու տարեր-
քը, եւ ամուրի մնացած տարիքոտ
օրերուն ալ իւր կեանքը քաղցրա-
ցնելու եւ ընտանիքի ու ընկերու-
թեան մէջ հաճելի ու յարգելի ըլ-
լալու գաղտնիքը:
ԱՅՍ ԳԻՐԲԸ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԻԻ Է
ԱՄԷՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆԵՐՈՒ
Կարծէ որ ծնողը՝ գիրքիս պա-
րունակութենէն օգտուի թեւա-
դրեն իրենց աղջիկները:
Կը վաճառուի Կ. Պոլսոյ եւ գա-
ւառաց ամէն գրաւաճառաց քով
40 դահեկանի:

Կուզէի պահել անտարբերու-
թեան դիրքս, բայց չկրցայ՝ նկա-
տելով որ ամուսնին ուշի ուշով ե-
րեսն կը նայի. դուրս երկու ձե-
ռօքս բռնելով՝ դառնապէս լացի.
Այս արտասուքները՝ ամենաճար-
տար միջոցներէ աւելի ծառայեցին
ինձ. ժան քովս գալով՝ ծնկեկրուս
փարեցաւ. մերժեցի զինքն. մինչեւ
այն ատեն տեսած չէի անոր լալը.
արտասուաց հեղեղներ կը հոսէին
աչքերէն: Սկսայ՝ մեղմու հարցա-
քներ զինքն. Ամուսնութենէն ա-
ռաջ ունեցած յարաբերութեանց
մէկը վերսկսած է եղեր. Հաղար
օր մեղաւոր. օր մը զըջացեալ. այն-
պէս չէ. այժմ ետ կ'եցաւ, ես ալ
ներեցի. յաջողեցայ՝ ամուսնոյս սէրը
վերստին ստանալ կատարելապէս:
Թիֆլիս ալ այժմ շատ սէր կը ցը-
ցունէ ինձ. չիտակը՝ ես ալ շատ կը
սիրեմ այժմ այս անասնիկը: Ժանի
սիրոյն վերահաստատութեան պատ-
ճառ՝ Թիֆլիս չեղաւ. ժան ալ ես
ակումբներ, պարահանդէսներ, և
այլն, չերթար. ժամանակն ինձի
հետ կ'անցունէ: Ինչպէս ամուս-
նութեան առաջին օրերը, նոյնպէս
այժմ ուրախ, զուարթ եւ երջա-
նիկ եմ, մայրիկս: — Աղջիկդ Մասին:

ԳՕԼԷՔՍԻՈՆԻ ՓՈՒԼԵՐ

Մարտիրոս էֆ. Արայճեան,
հանրածանօթ վաճառական նամա-
կագրող մը, ամէն տեսակ փուլեր
մանաւանդ հին և նոր թրքական և
սեղական եւրոպականներ՝ կը գնէ
գոհացուցիչ գիներով. և միանգա-
յայն ամէն տեսակ հին փուլեր կը
վաճառէ գիւրամատչելի գիներով.
Հասցէ:
Ղալաթիա, Տեմիր-խան, Կ. Պոլիս

ԳՍՄԵԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻԿԻՆ ՈՐԴԻՈՅ
ԳԼՈՒՆ ԳՈՐԴՈՅՆԵՐԷՆ ՄԻՆ

Նոր տպագրութիւն
Կը պարունակէ վեպիւն ղիլ ցազմուխոյ
իւրական կենսագրութիւնը:

Կեդրոնատեղի, Պէրպէրեան Տը-
պարան, Էսկի Զապիթի ճատտէսի
թիւ 61:
Գին 8 դրո.

ԿԻՆՆ՝ ԻԲԲԵԻ ՕՐԻՈՐԴ

ԿՈՒՍՈՒՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ՄԱՐՄԱՆԿԱՆ ՈՒ
ՀՈԳԵԿԱՆ ԱՌՈՂԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ
ԻՆԲՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏ-
ՐԱՍՏՈՒՄ
Հեղինակ. ԲՐՈՅ. ՀԵՆՐԻՍ ԳԻՆԵՔԷ

Գերման նշանաւոր բժիշկ մատե-
նագրին ընտրեալ գործերէն
մէկն է այս գիրքը, որ այժմ նա-
ղիկեան էֆէնտիկ թարգմանու-
թեամբ կուգայ իւր պատուաւոր
տեղը բռնել մեր առողջաբանական-
բարոյական հրատարակութեանց
մէջ: Գերման հասարակական
տեղի գտնէ իւր փիլիսոփայական ու բա-
րոյական զարգացումը ինքնակը-
թութեամբ ձեռք բերելու տարեր-
քը, եւ ամուրի մնացած տարիքոտ
օրերուն ալ իւր կեանքը քաղցրա-
ցնելու եւ ընտանիքի ու ընկերու-
թեան մէջ հաճելի ու յարգելի ըլ-
լալու գաղտնիքը:
ԱՅՍ ԳԻՐԲԸ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԻԻ Է
ԱՄԷՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆԵՐՈՒ
Կարծէ որ ծնողը՝ գիրքիս պա-
րունակութենէն օգտուի թեւա-
դրեն իրենց աղջիկները:
Կը վաճառուի Կ. Պոլսոյ եւ գա-
ւառաց ամէն գրաւաճառաց քով
40 դահեկանի:

ԱՅՍ ԳԻՐԲԸ ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԻԻ Է
ԱՄԷՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆԵՐՈՒ
Կարծէ որ ծնողը՝ գիրքիս պա-
րունակութենէն օգտուի թեւա-
դրեն իրենց աղջիկները:
Կը վաճառուի Կ. Պոլսոյ եւ գա-
ւառաց ամէն գրաւաճառաց քով
40 դահեկանի:

Կարծէ որ ծնողը՝ գիրքիս պա-
րունակութենէն օգտուի թեւա-
դրեն իրենց աղջիկները:
Կը վաճառուի Կ. Պոլսոյ եւ գա-
ւառաց ամէն գրաւաճառաց քով
40 դահեկանի:

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Նոր դասագրքեր հրատարակ-
ուեցան: Պէտք է օգտուիլ անոնցմէ:
Մանկավարժական հրատարակութիւն,
Գ. մաս. պատկերներով կ'ուսու-
ցանէ, քեր. ութը մասունք բաժնի
իր ստորաբաժանումները, համա-
ձայնութիւնը եւայլն: Գին 4 դրո:

Մանկավարժական քուարաճութիւն,
նոր դրութեամբ, պատկերազարդ,
մանր տողոց համար. 3 դրո:

Արժարաններ, կ'ուսուցանէ կար-
գալ, պատմել եւ շարադրել 99
պատկերներու վրայ: 3 դրո:

Իրագրութեան դասեր, պատկերա-
զարդ: Կը բովանդակէ նախնական
ծանօթութիւններ, ընտանեկան
յարկի, դաշտի, հողի, անջրպետի
մէջ գտնուած բոլոր իրերուն վրայ,
եւ կը ծանօթացնէ մեծ գիւտերը.
Գին 3 դրո:

Գիւլիկ Մարգարեան գրատուն,
ուրիշ ձեր կը տրուի գրացուցակ
մ'ալ:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՆԶՏԻ ՀՈՂՈՈՒՆԷ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքնե-
րու ամէն տեսակ անկարգութեանց
համար իրիտ ընտիր է սոյն գե-
ղահամը, և ամէն շղային տկարու-
թեան, ու ժամափութեան և տըն-
րութեան համար. կը շնչէ և ան-
հետ կ'ընէ ամէն տեսակ անշափա-
ւորութեանց հետքերը: Սրտի և
երկրական վրայ օգտակար ազդե-
ցութիւն մը ունի. արիւնը մաքրե-
լով՝ նորա խանդարեալ վիճակը կը
կանսնաւորէ, և գրգռելով կենսա-
կան գործարանները կը զօրացնէ:
Իւր դիզական մեծ ազդեցութեամբ
սրտախառնութիւն, կծուութիւն,
մաղձային հիւանդութիւններ, ու-
րովայնի մէջ լցուած կաղեր, գլխի
ցաւեր կը վանէ, մարտոյութեանը
կը չափաւորէ, և մարմինը մաք-
րութեամբ բոլոր այն աղտոցութիւն-
ներէ, որ շատ անգամ զանազան
հիւանդութեանց սկզբնապատճառ
կըլլան, առողջ՝ ուժեղ և բնական
գիւրքը կըդնուէ:

ONCUEH HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԷ ՀՈՂՈՈՒՆԷ

Մորթային հիւանդութիւն եւ
վերք բուժելու մասին ունեցած
պալլամական յատկութեանցը չի
հասարակոր բնաւ ուրիշ գեղ մը:
Հին կամ նոր թունաւոր վէրքեր,
ուեւցք, քաղցկեղ (շիֆիֆիկէ), սը-
րունիք և ստեանց վէրքեր կամ
բոլորովին կ'անցնին և կամ կը լա-
ւանան. օգտակար է նա և հարբու-
թի, հալի, սրտի բարախման, մա-
նաւանդ յօդացաւ (եղ) ըստած
հիւանդութեան: Իւր կաղերուրի
զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյ-
(պրոպր) հիւանդութեան ապակա-
նիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան օր